

Guia de Naturalesa de la Comunitat Valenciana 🇪🇸

*Descobreix l'entorn
natural i l'essència
rural*



**ACTITUD
MEDITERRÀNIA**

Espais naturals de costa i interior, municipis i rutes de costa e interior.



*Benvinguts a la
Comunitat
Valenciana*



COMUNITAT
VALENCIANA



Cortes de Pallás

CONEIX LA NATURALES A I L'INTERIOR DE LA COMUNITAT VALENCIANA

t' enamoraran

Si eres amant de la naturalesa, del món rural i de la vida als pobles, la Comunitat Valenciana té moltes coses i molts bones a oferir-te. Al llarg de més de 500 quilòmetres de costa hi trobaràs tant platges d'arena llarguíssimes com xicotetes cales encaixades entre penya-segats. Sense allunyar-te del litoral, pots observar les espècies animals i vegetals que viuen en aiguamolls tan rics com el Prat de Cabanes-Torreblanca, l'Albufera de València o les salines de Santa Pola. Cap a l'interior trobaràs llocs tan impactants com el Desert de les Palmes, a Castelló, o el Parc Natural del Túrria, a València, font de riquesa natural i agrícola. N'és també un bon exemple l'entorn de la Font Roja, a Alcoi (Alacant), cobert per un mantell boscós impressionant. I això abans d'arribar a les muntanyes: des de les serres litorals d'Irta o El Montgó a les de l'interior, la Tinença de Benifassà, la serra Calderona o la serra de Mariola.

Per conèixer aquestos espais naturals protegits hi ha una xarxa ben extensa de senders que pots recórrer a peu, en bicicleta, a cavall, etc. Però a la Comunitat Valenciana pots practicar moltes altres activitats a l'aire lliure.

I què dir dels pobles? Són tants, tan autèntics i amb tant d'encant que pocs dies a la Comunitat Valenciana se't quedaran curts. Des del mar fins a la muntanya t'impactaran localitats com ara Bocairent, Sagunt, Chelva, Altea, Xàtiva, Morella o Peníscola, que preserven un patrimoni històric i artístic ric i tot el sabor i la llum màgica del Mediterrani. La Comunitat Valenciana alberga, a més, xicotets municipis amb encant que conserven els seus traçats medievals i que ofereixen la possibilitat de gaudir d'un entorn rural pràcticament inalterat. Llogarets i poblets de menys de cent habitants que també convé visitar. Cada comarca ofereix una personalitat pròpia: descobreix-les!

Índex

CAPÍTOL 1

pàg. **4.** Espais
naturals protegits
de la Comunitat
Valenciana

pàg. **6.** Perquè jo vaig
nàixer al Mediterrani

pàg. **8.** CASTELLÓ

- Parcs naturals
- Reserva Natural Marina d'Irta
- Illes Columbretes

pàg. **12.** VALÈNCIA

- Parcs naturals
- Altres espais
- L'Albufera de València

pàg. **16.** ALACANT

- Parcs naturals
- Altres espais protegits
- Reserva Natural Marina
Illa de Tabarca

pàg. **19.** Altres espècies animals
i vegetals de la Comunitat
Valenciana

CAPÍTOL 2

pàg. **22.** La costa

pàg. **24.** Anem a la platja!



CAPÍTOL 3

pàg. **28.** Rutes i
diversitat

pàg. **30.** Qui mou les
cames mou el cor

pàg. **32.** CASTELLÓ

- Rutes
- Via verda d'Ojos Negros

pàg. **34.** VALÈNCIA

- Rutes
- Ruta de los Calderones

pàg. **36.** ALACANT

- Rutes
- Ruta al cim del Penyal
d'Ifac (Calp)



pàg. **40.** Informació
pràctica







Espais naturals

- DE LA
COMUNITAT VALENCIANA -

Perquè jo vaig nàixer al **Mediterrani**



No hi ha dubte que sempre és un bon moment per a tornar als nostres orígens i per a explorar, cuidar i gaudir de totes les coses bones que ens regala la naturalesa. La Comunitat Valenciana pot ajudar-te a fer-ho, ja que es tracta d'un territori especialment ric i divers en recursos naturals. Ací tens l'oportunitat de visitar 22 entorns reconeguts com a parcs naturals, a més d'altres espais

protegits que engloben des de les Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) fins als paratges que hi ha dins del paraigua de les declaracions de paisatges protegits, paratges naturals municipals o monuments naturals. També hi ha les microreserves de flora.

Tots aquestos espais alberguen una gran diversitat d'ecosistemes, tot i que quasi sempre tenen un denominador comú: la influència del Mediterrani, que determina el clima, el règim de pluges i de vents i el rang de temperatures a la regió. Ací podràs descobrir des d'aiguamolls tan impressionants com l'Albufera de València o les salines de Santa Pola fins a zones àrides de l'interior alacantí. Des de les escenogràfiques serres litorals que formen part de les serralades Bètiques

Montanejos





Parque Natural Salinas de Santa Pola

Campos de lavanda, Cinctores



a la seua arribada al mar, entre València i Alacant, fins a les altures de les muntanyes del Sistema Ibèric, que penetren pel nord-est de la Comunitat Valenciana i que sobrevolen algunes de les aus rapaces més grans i valuoses del país. I, per descomptat, les riberes refrescants de rius com ara el Xúquer, el Túria o el Millars, hàbitat de nombroses espècies animals i vegetals. Les aigües d'aquestos rius i d'altres, a més, reguen les hortes riques de la regió. En aquest sentit, convé destacar la importància de la declaració, en 2019, de les reserves de la biosfera de l'Alt Túria i la Vall del Cabriel per part de la UNESCO per la seua riquesa natural i pel desenvolupament d'activitats humanes respectuoses amb el medi ambient en aquesta àrea.

Castelló

A la província de Castelló hi ha huit espais catalogats com a parcs naturals, entre ells el Parc Natural i Reserva Natural Marina de les Illes Columbretes, un lloc que mereix una atenció especial per les seues particularitats. Cadascun d'aqueixos espais té una personalitat i unes característiques diferenciades que, en el seu conjunt, conformen un catàleg de biodiversitat impressionant.

Mentre les muntanyes més altes, als contraforts del Sistema Ibèric, com ara l'emblemàtic pic de Penyagolosa, són el refugi de grans aus rapaces i mamífers, les serres del litoral, com ara la d'Irta, s'afonen en les profunditats del mar i formen penya-segats i espais de gran riquesa subaquàtica. També hi ha, per descomptat, els aiguamolls costaners, un autèntic privilegi i font d'aliment per a aus migradores, residents i marines. No menys rellevants que els parcs naturals són el riu Millars i la seua desembocadura, considerada paisatge protegit, i la marjal d'Almenara. Tots dos són espais molt recomanables per a l'observació d'aus.

Tinença de Benifassà

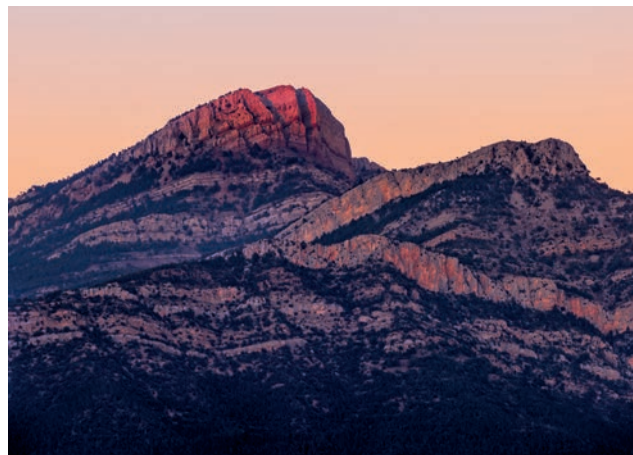
Prats d'alta muntanya, carrascars i pinedes, àmplies zones de matolls, coves, roques, brolladors, etc. En les quasi 5.000 ha d'aquest parc natural hi ha hàbitats que podries trobar en latituds més septentrionals. Però aquesta particularitat d'aquest massís humit és també la causa que tantes espècies i tan variades hi troben refugi. L'emblema és la cabra muntesa (o hispànica), que té ací una de les reserves més importants del país.





Penyagolosa

Les poc més de 1.000 ha d'aquest parc natural acullen la segona muntanya més alta de la Comunitat Valenciana, de 1.814 metres, que és la que li dona nom. Al seu voltant, la serra escarpada és el refugi d'espècies tan valuoses com l'àguila real o la cabra muntesa. Tot això explica que siga un lloc molt volgut pels muntanyencs que s'animen a explorar aquesta zona del Maestrat.



Penyagolosa

Prat de Cabanes-Torreblanca

Aquest parc natural és, sens dubte, l'aiguamoll més important de la província de Castelló i, per tant, un dels llocs més valuosos des del punt de vista de la conservació mediambiental i de l'avifauna. Tant, que està inclòs en la llista d'aiguamolls d'importància internacional Ramsar. Ací pots conèixer tres hàbitats diferents: el saladar, el cordó litoral i la zona palustre. Cadascun amb uns tipus de plantes diferenciats on nidifiquen aus com l'arpella, el corb marí gros, el blavet, el camallarga, el sivert o la fotja comuna. També hi habiten altres animals endèmics, com la gambeta (crustaci) o el fartet (peix).

Carregada (*Glareola pratincola*)



Desert de les Palmes

El que trobaràs en aquest parc natural no és un desert, almenys no atenent al concepte generalitzat de "lloc sec i amb vegetació escassa". Tot el contrari. És un lloc on abunda la vegetació i al qual els monjos carmelites descalços van donar fa segles el nom de desert per ser una zona especialment despoblada. El Parc Natural del Desert de les Palmes és una regió muntanyenca litoral (la màxima altitud, el Bartolo, té 729 metres) que ocupa vora 3.000 ha recorregudes per nombrosos senders i on podràs admirar diverses espècies botàniques de tipus mediterrani que envolten l'antic monestir carmelita i el seu museu (segle XVIII).

Desert de les Palmes



Serra d'Irta

Aquest parc natural té dues dimensions: la terrestre i la marina. De la segona et parlem més endavant. Ambdues conformen un dels espais protegits més singulars i valuosos de la Comunitat Valenciana. De fet, ací pots admirar un dels trams de litoral verges més extensos, amb quasi quinze quilòmetres de longitud. Tampoc no et pots perdre les panoràmiques als peus de la torre Badum, situada en un dels penya-segats més elevats de la regió.

Serra d'Espadà

Serra d'Espadà

Aquest parc natural, de més de 31.000 ha, és l'espai protegit més extens de la província de Castelló. De fet, et sorprendrà saber que té un longitud de 60 quilòmetres al llarg dels quals se succeeixen serres escarpades de més de 1.000 metres d'altitud que declinen fins a les valls formades pels rius Millars i Palància. Al mig, una àmplia varietat d'ecosistemes, entre els quals destaquen els boscos de pins i sureres. D'aquests últims arbres es nodreix la indústria del suro, tan important al llarg de la història a la serra d'Espadà.





+ Illes Columbretes

> L'excursió en vaixell a les Columbretes és un autèntic privilegi i un regal per als sentits. De fet, si t'animes a acostar-te a aquest xicotet arxipèlag d'illots i esculls, situat a vora 56 quilòmetres de la costa de Castelló, t'emportaràs en les retines un bon grapat d'imatges inesborrables.

Aquestes illes, d'origen volcànic, són les restes de diversos cràters emergits del mar fa dos milions d'anys i alberguen valuoses colònies d'aus marines, com ara la baldriga cendrosa, que al territori de la Comunitat Valenciana només nidifica a les Columbretes, el falcó d'Elionor. No són menys rellevants les nombroses espècies de flora i fauna subaquàtica que habiten a la reserva marina que l'envolta, amb més de 5.500 ha.

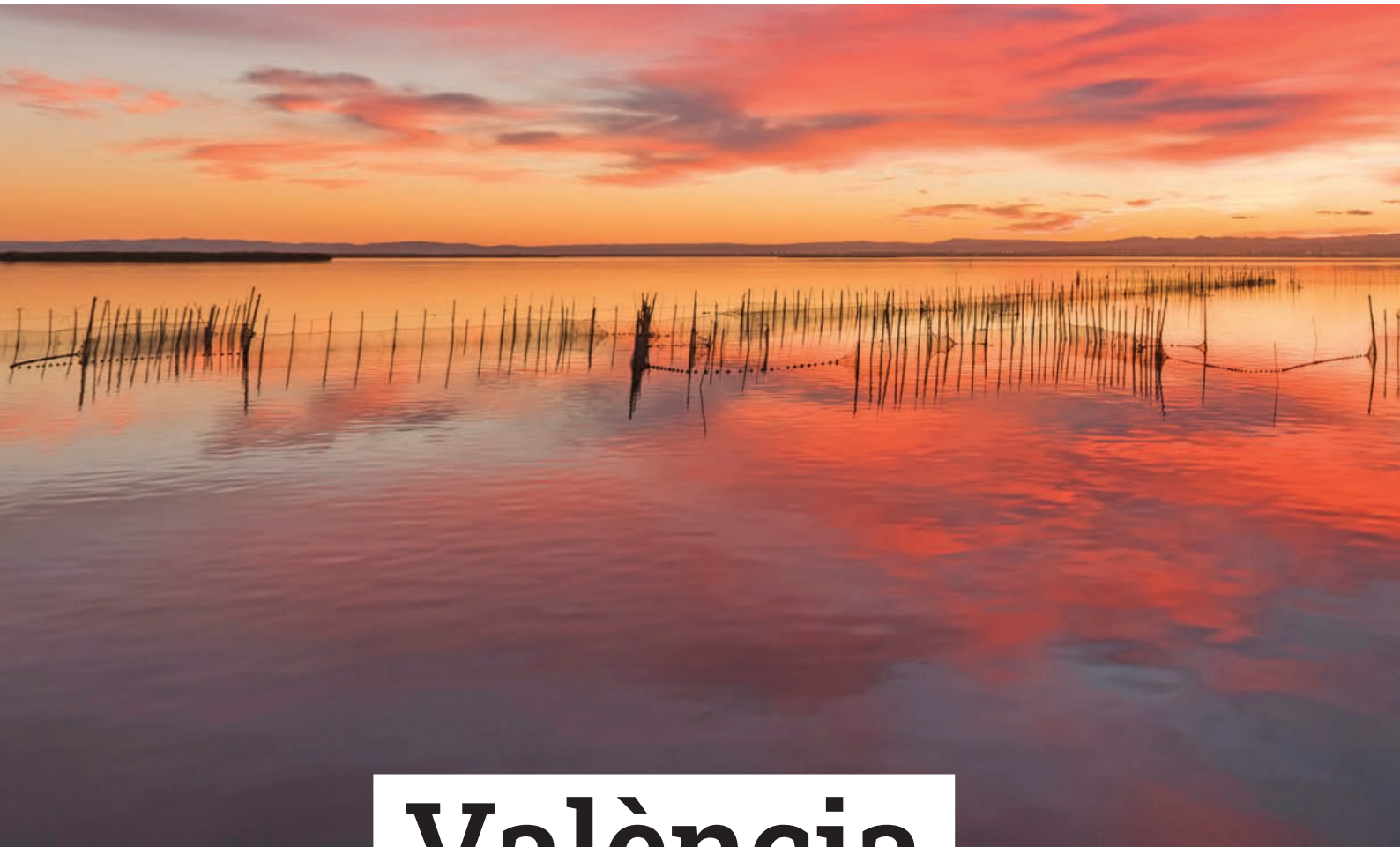
Només s'hi pot desembarcar, sempre en grups reduïts, a l'Illa Grossa, la més gran de l'arxipèlag, on hi ha un far al qual podràs arribar després d'una caminada breu.

Illes Columbretes

Reserva Natural Marina d'Irta

La part marítima del parc natural que porta aquest mateix nom, situada davant les costes d'Alcossebre i Peníscola, alberga una flora i una fauna submarines molt riques, sobretot al voltant dels penya-segats costaners, que s'endinsen fins a 20 metres en el fons del mar. Per practicar-hi el submarinisme es requereix un permís, però sempre hi ha la possibilitat de navegar per les 900 ha que ocupa aquest espai protegit i ser testimoni de l'espectacularitat de la unió entre la terra i la mar aigua que es produeix en aquesta zona privilegiada del Mediterrani.





València

Parlar de naturalesa a València és fer-ho de la conegudíssima Albufera, a la qual dediquem un esment especial, però per tota la província hi ha altres espais naturals protegits que mereixen també que els visites.

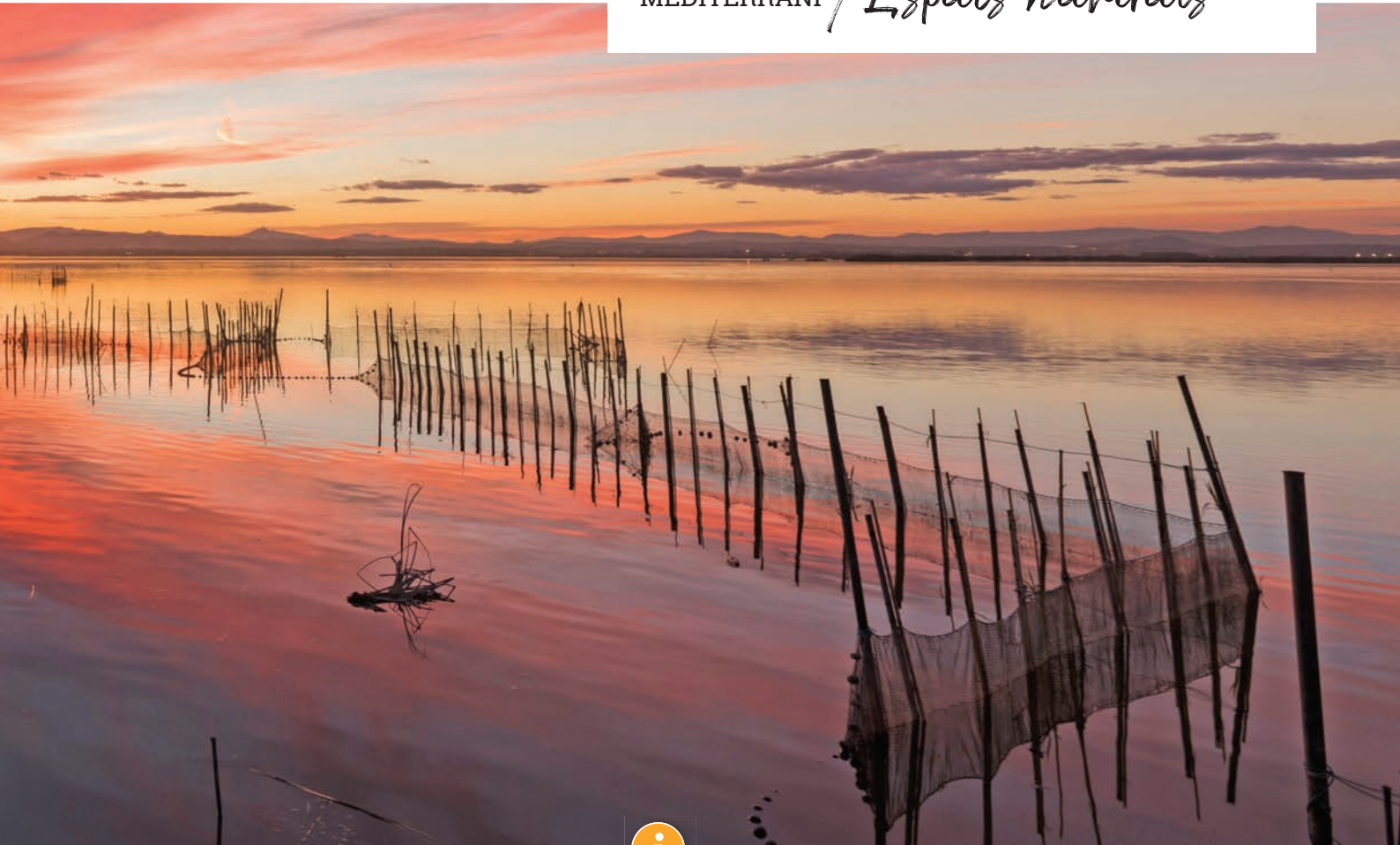
Des de les formacions geològiques tan cridaneres del Parc Natural de Chera - Sot de Chera o les Hoces del Cabriel fins a aiguamolls com La Marjal de Pego-Oliva o la riquíssima reguera de vida que deixa el Túria al seu pas: el panorama de parcs naturals i espais protegits de València és tan ampli que de segur que hi trobaràs un lloc favorit on perdre't i gaudir de la naturalesa.

El Túria

Bona part de la plana del riu Túria està protegida dins dels límits del seu propi parc natural. Aquest parc té una extensió de més de 8.000 ha i alberga una joia biològica: l'autèntic bosc de ribera mediterrani, que ofereix una mostra ben variada d'arbres molt grans, com ara àlbers, xops, salzes i oms. A l'abric d'aqueixa vegetació, en certs trams del riu especialment preservats podràs observar, si tens una mica de sort, una altra joia del parc: la llúdria.

Parque Natural del Túria





Albufera

Chera-Sot de Chera

Aquest parc natural, situat al Nord-est de la província, es caracteritza per les muntanyes altes, repletes de congostos profunds pels quals discorren rius, com ara el Reatillo (o Sot), que alimenten el Túria quilòmetres més avall. Una altra singularitat d'aquest espai són les formacions rocoses que han fet que el sector de Sot de Chera siga el primer Parc Geològic de la Comunitat Valenciana. En total hi ha més de 6.400 ha d'espai protegit on pots ascendir algunes cotes de més de 1.100 metres d'altitud.



+ L'Albufera de València

> Aquest espai, que, amb tota seguretat, és l'espai natural més conegut, volgut i visitat de la Comunitat Valenciana no necessita moltes cartes de presentació. Però, el que potser no saps és que aquest aiguamoll tan valuós, malgrat estar separat del Mediterrani per tan sols una franja arenosa (restinga) estreta, és d'aigua dolça.

És per això que al seu perímetre han proliferat des dels temps dels romans, i fins i tot abans, els arrossars i altres cultius. Això sí, van ser els musulmans durant l'Edat Mitjana els qui hi van establir sistemes agrícoles que, en molts casos, han arribat fins als nostres dies.

Des del punt de vista ecològic, el llac de l'Albufera té una profunditat mitjana d'entorn d'un metre i ocupa la major part de les 21.100 hectàrees de superfície total del parc natural. Si ja et sembla gran, convé que sàpies que hui ocupa només una tercera part del que era fins al segle XIX, quan va començar a reomplir-se per obtenir nous terrenys de cultiu.

Ací podràs observar una mostra riquíssima d'avifauna europea i mediterrània. De fet, segons dades del Servei de Biodiversitat, a l'Albufera s'alimenten i descansen 350 espècies ornitològiques, un centenar de les quals es reproduïxen també en aquest entorn. També ací hi ha dos peixos emblemàtics que estan en greu risc d'extinció: el samaruc i el fartet.

Hoces del Cabriel

El riu Cabriel, que discorre en el límit entre la Comunitat Valenciana i la veïna Castella-la Manxa, ha dibuixat al llarg de milions d'anys un paisatge ben capritxós, amb formacions geològiques espectaculars que esdevenen les protagonistes. En total hi ha més de 31.400 ha que alberguen, entre altres paisatges, cingles congostos i vertiginosos. Ací podràs observar les evolucions d'animals grans com els muflons i les cabres munteses i més avall notaràs la presència de cérvols i senglars. D'altra banda, l'abundància de rapinyaires fa que aquest parc natural siga considerat una Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA).

Serra Calderona

Els últims ramals orientals del Sistema Ibèric són els que ocupen les 18.000 hectàrees d'aquest parc natural, als vessants del qual podràs admirar boscos de pins blancs i també de sureres i brucs. Entre els punts més visitats d'aquest espai protegit hi ha el cim del Garbí (593 metres), des d'on pots gaudir d'una vista magnífica de les comarques pròximes (l'Horta Nord i el Camp de Morvedre).

La Marjal de Pego-Oliva



Serra Calderona

La Marjal de Pego-Oliva

El parc natural com a tal, de vora 1.300 hectàrees, està situat entre les províncies de València i Alacant i és una zona humida (una marjal és un lloc on s'acumulen i afloren les aigües subterrànies) amb una biodiversitat impressionant on conflueixen quatre rierols que naixen a les serres veïnes. A més del valor que té com a zona de nidificació i descans durant les migracions de tota mena d'ocells, la marjal alberga una flora i una fauna subaquàtiques riquíssimes.



+ Les noves reserves de la biosfera

> En 2019, la UNESCO va reconèixer dos espais naturals de la Comunitat Valenciana com a reserva de la biosfera: Alt Túria i la Vall del Cabriel. El primer, amb vora 60.000 hectàrees, engloba bona part del curs mitjà del riu Túria i alberga una gran diversitat de sòls i hàbitats. Això es tradueix en una gran varietat de vegetació (pins, roures, ginebres, flora de ribera, etc.) i animal (aus estepàries, merles aquàtiques, tòtils, llebres ibèriques, conills i, davall l'aigua, barbs cua-rojos i bagres ibèriques).

Pel que fa a la reserva de la biosfera de la Vall del Cabriel, abasta, ni més ni menys, que 421.000 hectàrees entre els territoris de la Comunitat Valenciana, Castella-la Manxa i Aragó. De llarg a llarg d'aquest espai se succeeixen paisatges muntanyencs, formacions rocoses, marenys, llacunes, estepes i fins i tot terres de cultiu a les planes que forma el riu a les zones més baixes. De fet, l'agricultura i la ramaderia són molt importants als voltants d'aquest riu.

Puebla de San Miguel

Puebla de San Miguel

Aquest espai protegit alberga l'Alt de Barracas (o el Calderón) que, com ja hem dit, és el més elevat de la Comunitat Valenciana i forma part de la serra de Javalambre, al Sistema Ibèric, en ple Rincón de Ademuz. El que més hi destaca és la concentració de boscos de savines, a més de l'existència de paratges amb un gran impacte, com ara el barranc de la Hoz, i l'abundància d'exemplars de teix. És un lloc molt destacat per a l'albirament d'aus com ara el mussol real, el voltor comú, les àguiles reals, l'àguila marcenca europea i calçada, el milà reial, el xoriguer vulgar, el mussol europeu, l'abellerol, la puput o el capsigrany. I, des del punt de vista etnogràfic, t'ofereix la possibilitat d'acostar-te a les formes de vida del passat en llocs tan cridaners com el safareig o la teixiria i, per descomptat, el museu d'Etnologia.





Costa Blanca



Des del punt de vista de la naturalesa i amb permís del mar Mediterrani mateix, en aquesta província destaca el triangle d'aiguamolls costaners que hi ha entre Elx, Santa Pola i Torrevieja. No obstant això, hi ha bastants més parcs naturals per a explorar, conèixer i gaudir.

Un exemple n'és la serra de Mariola, meta habitual de muntanyencs i excursionistes, o els cingles de la Font Roja, que pots recórrer i buscar després l'ombra entre els boscos de carrasques. És també recomanable, per descomptat, que visites el Penyal d'Ifac, tota una icona de la costa alacantina i un mirador magnífic cap al Mediterrani, i, a més, que recorregues les muntanyes més emblemàtiques de la província, moltes d'elles catalogades per la Generalitat Valenciana com a paisatges protegits. Un bon exemple n'és la serra d'Escalona, en el mantell boscós abundant de la qual habita la colònia de mussols reials més gran d'Europa Occidental.

El Montgó

Entre les localitats de Dénia i Xàbia s'eleva els 753 metres d'aquest massís litoral impressionant. El parc natural abasta poc més de 2.100 hectàrees, en les quals podràs admirar una biodiversitat sorprenent. De fet, ací hi ha presents 650 espècies de flora diferents. Pel que fa a la fauna, el Montgó és llar de dos rapinyaires amenaçades especialment: el falcó pelegrí i l'àguila cuabarrada.

Serra Gelada

Aquestes muntanyes no són especialment fredes, ben al contrari. El nom ve del fet que el reflex de la lluna sobre la roca calcària que les caracteritza crea il·lusions visuals com "de gel". En les 745 hectàrees que ocupa el parc natural podràs gaudir contemplant penya-segats de més de 300 metres d'altitud sobre la mar, coberts d'una vegetació abundant. D'aquest espai protegit formen part també diversos illots: Mitjana, l'Olla, la Galera i l'Illa de Benidorm, de la qual parlem més endavant.

Montgó



Serra Gelada





Carrascal de la Font Roja

Serra de Mariola

En aquesta serra alacantina emblemàtica, a l'ombra del Montcabrer (1.390 metres), s'ha desenvolupat des de temps immemorials una activitat agrícola i ramadera sostenible. La interacció de l'home amb la naturalesa també hi ha originat paisatges molt autèntics. El parc natural abasta quasi 17.000 hectàrees de cingles, prades, congostos i molta aigua. Ací viuen espècies com ara l'àguila reial, el voltor comú, l'òbila, el gamarús, el falcó pelegrí o l'esparver comú i també aus més menudes com ara la tórtora europea, la perdiu roja, l'abellerol, l'oriol, la puput o el capsigrany reial, entre moltes més.



Carrascar de la Font Roja

Aquest parc natural de l'interior d'Alacant, molt pròxim a les localitats d'Alcoi i Ibi, engloba la muntanya de Sant Antoni, el paratge de La Teixereta i el Carrascar de la Font Roja. En total, quasi 2.300 hectàrees de boscos de tipus mediterrani (pins, carrasques, roures valencians, teixos, etc.), assentats als vessants de muntanyes suaus. Si tens sort, és possible que a les zones més elevades pugues observar alguna de les fagines que hi habiten o també àguiles cuabarrades, esparvers i gamarussos.

Penyal d'Ifac

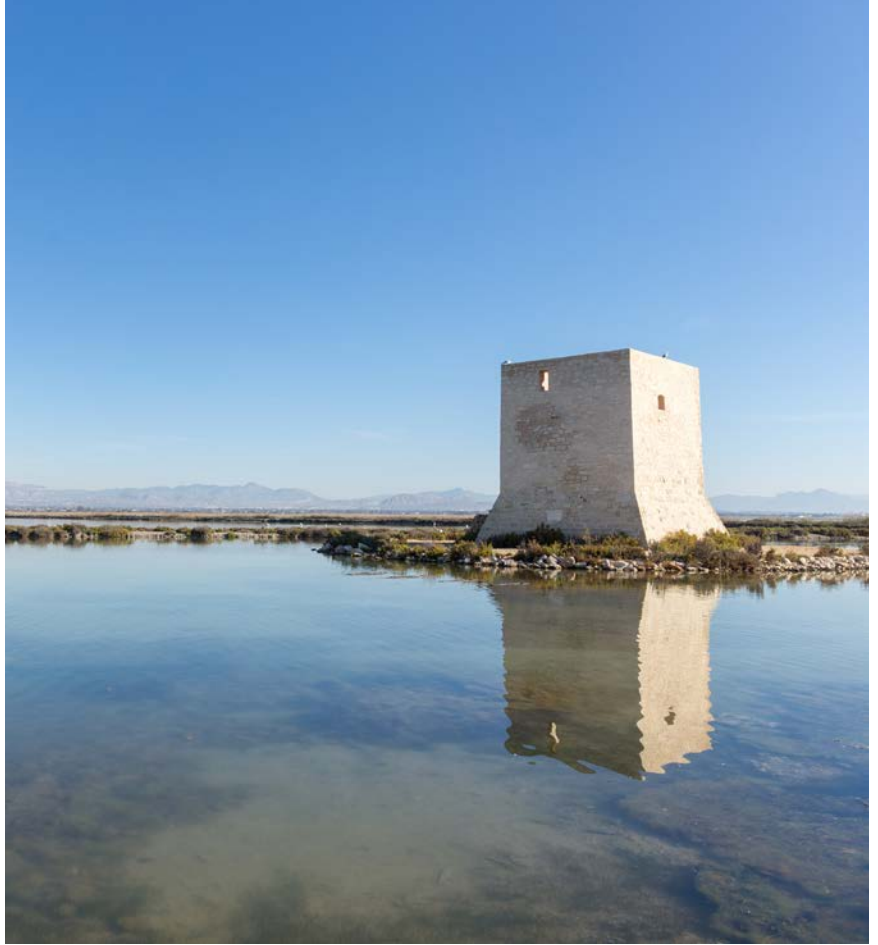
Aquesta roca enorme assentada sobre una península és un dels símbols geològics més coneguts de la Comunitat Valenciana. És tracta també d'un dels seus parcs naturals més menuts (té tan sols 53 hectàrees de superfície) i més visitats. Tot i que a molts dels qui arriben ací només els interessen les vistes sobre la Costa Blanca, la veritat és que aquest penyal és l'hàbitat on conviuen molts endemismes florals, amb un total de 400 espècies de plantes diferents. També hi resideixen diversos tipus de sargantanes, dragons i aus, com ara el corb marí emplomallat o el falcó pelegrí.

El Fondo

El Fondo és una depressió del terreny inundada que conforma un aiguamoll valuós que abasta vora 2.400 hectàrees d'espai protegit i que està situat al municipi d'Elx. És un dels principals llocs de nidificació, alimentació i descans de nombroses aus, algunes en perill d'extinció greu, com ara xarxet marbrenc, que té ací el principal punt de cria a la península Ibèrica. També hi ha altres com ara l'agró blau, el flamenc, el martinet blanc, diverses espècies de fotges, la polla d'aigua, el camallarga comú i diversos tipus d'ànecs, entre ells el blau. L'hivern és, sens dubte, el millor moment perquè visites aquest parc natural, ja que s'hi arriben a concentrar més de 30.000 exemplars d'ocells. És un vertader paradís per a l'aficionat al *birdwatching* (observació d'aus)!

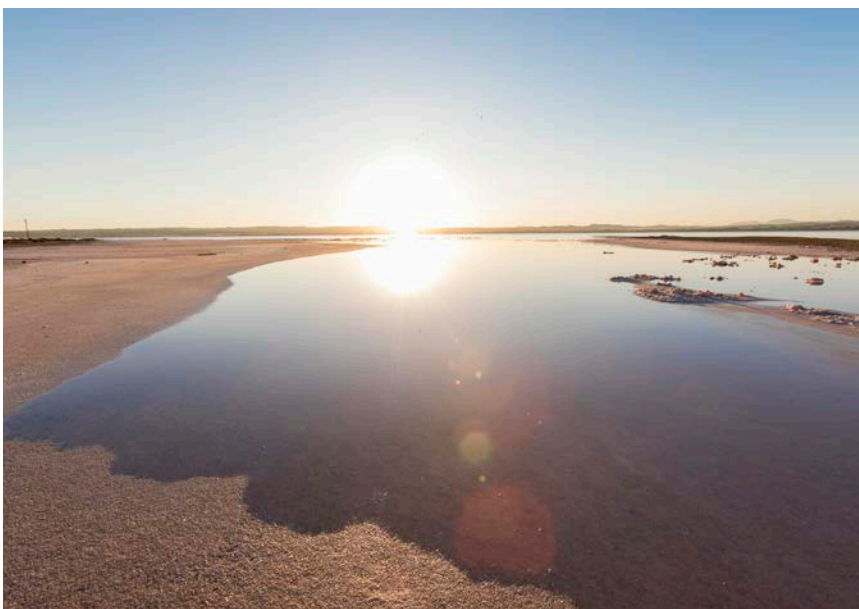
Salines de Santa Pola

Aquest parc natural de 2.470 hectàrees està molt a prop de l'anterior. De fet, van formar part d'un mateix espai, l'Albufera d'Elx, la qual, per l'aportació de sòlids del riu Vinalopó, es va anar omplint i dividint. La particularitat d'aquest espai respecte d'El Fondo és que ací es van crear, en el segle XIX, unes salines que van modificar de manera significativa el paisatge i van conformar un ecosistema molt diferenciat, un festí per a tota mena d'aus. Entre elles de segur que et sorprendrà el flamenc, ja que s'hi concentra una colònia que arriba als 8.000 exemplars.



Llacunes de la Mata-Torrevieja

Aquestos espais protegits conformen un conjunt d'aiguamolls fonamental per als milions d'aus que sobrevolen la Comunitat Valenciana durant les seues migracions anuals entre Europa i Àfrica i viceversa. Les dues llacunes (la de la Mata i la de Torrevieja) estan separades per un anticlinal (una elevació corba del terreny) solcat al mateix temps per un canal artificial que les comunica amb el mar. Entre les particularitats d'aquest parc natural, que ocupa poc més de 3.740 hectàrees, hi ha la presència de l'Orchis colina, una orquídia rara molt vulnerable, a més dels flamencs, sempre espectaculars.



Altres espais

Hi ha molts altres llocs que destaquen pels seus valors naturals. De vegades, en entorns poc previsibles, com l'Illa de Benidorm, tan coneguda en la distància pels milions de banyistes que gaudeixen les platges de "la ciutat dels gratacels". Tant aquest illot com el mar que l'envolta alberguen una biodiversitat rica que esdevé la llar d'espècies tan emblemàtiques com el falcó pelegrí o, davall l'aigua, el déntol o la cerviola.

Aquestes espècies les podràs albirar també uns quilòmetres cap al Nord, a la Reserva Natural Marina Cap de Sant Antoni, entre les localitats de Dénia i Xàbia. Un espai que ocupa vora 900 hectàrees i que es caracteritza per penya-segats vertiginosos que arriben als 150 metres d'altura. Davall l'aigua i sempre que busseges en apnea, podràs admirar algunes de les formacions submarines més emblemàtiques d'aquesta part del Mediterrani, com ara la posidònia oceànica i algunes espècies de gorgònies i corals, a més de llagostes i meros.



Tabarca

Reserva Natural Marina Illa de Tabarca

Tabarca, en realitat, no és una illa, sinó un xicotet arxipèlag format per tres illots i una illa principal. Com a curiositat, aquesta última és l'única habitada a la Comunitat Valenciana. Pots arribar-hi pujant-te a algun dels vaixells que ixen del port de Santa Pola, situat a 4 milles nàutiques (vora 7,5 quilòmetres) o des d'Alacant a 11 milles nàutiques (uns 20 quilòmetres)

L'entorn de Tabarca està considerat com a reserva marina per tal de preservar la magnífica biodiversitat que alberguen els seus fons i les aigües que els banyen. De fet, si t'agrada el submarinisme, ací tens algunes de les millors immersions de la Comunitat Valenciana. Per les abundants praderies de posidònia oceànica d'aquests fons arenosos es mouen espècies tan valuoses com les tortugues marines, els cavallets marins, els polps o els meros, entre moltes altres espècies.



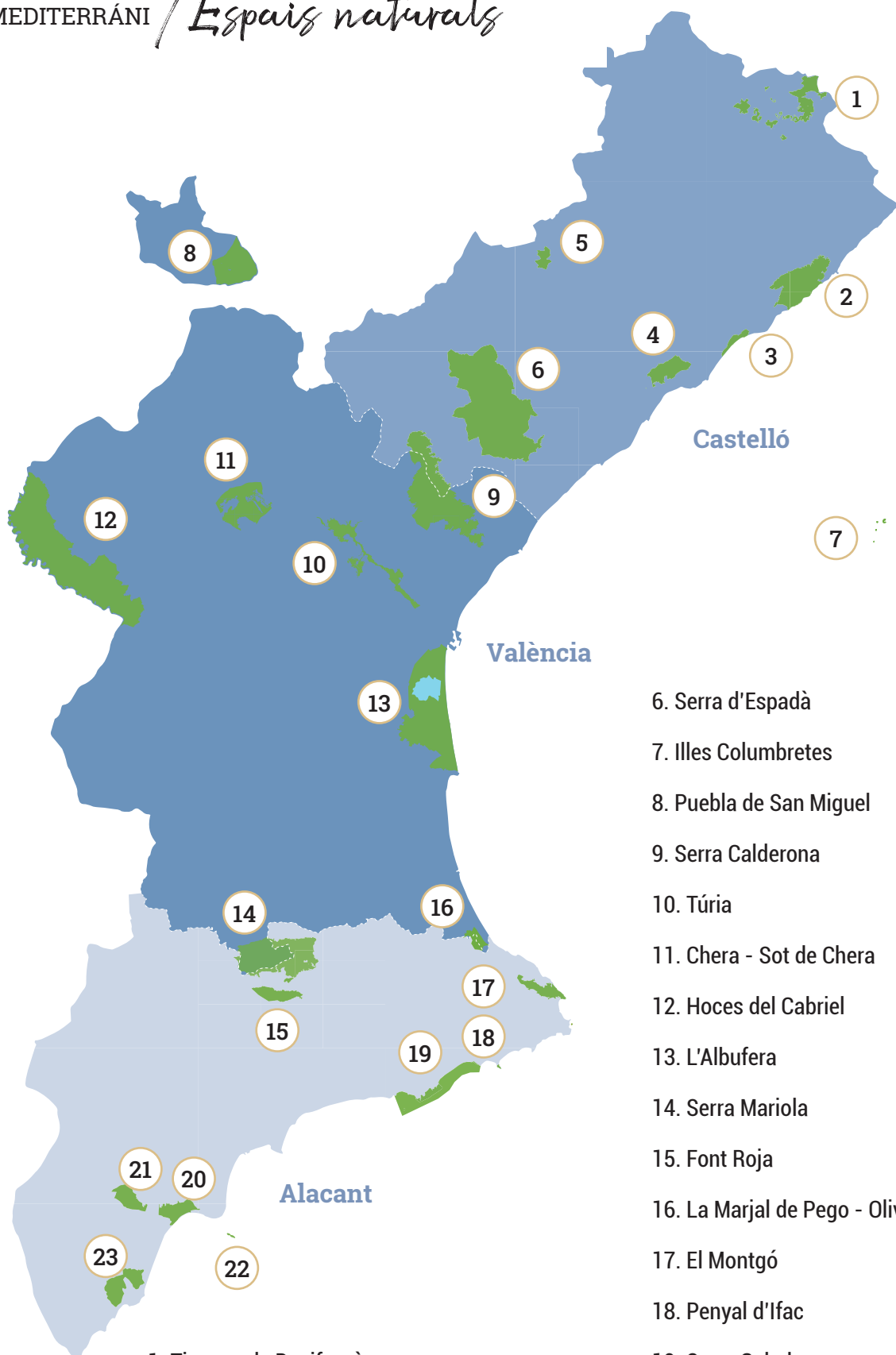
+ Mamífers i espècies vegetals destacades de la Comunitat Valenciana

> Des de les serres d'interior fins a les litorals i des dels aiguamolls fins a les estepes, són molts els animals i molt diversos els que habiten el territori de la Comunitat Valenciana. En el cas dels mamífers grans, als boscos i les serres podràs veure muflons, cérvols rojos, cabirols, cabres munteses i porcs senglars. També raboses roges, teixons, fagines, genetes o gats muntesos.

Pel que fa als mamífers més menuts, als diversos ecosistemes de la Comunitat Valenciana habiten espècies tan valuoses com l'eriçó europeu i el clar, la musaranya grisa, el conill, la llebre ibèrica, l'esquirol roig, la rata d'aigua, talps, ratolins, la rata cellarda i diverses espècies de rates penades.

Quan a la flora, a banda dels grans boscos de sureres, pins blancs, alzines, roures africans i carrasques, tenen un valor especial les orquídiades. La Comunitat Valenciana n'alberga 69 espècies i 21 híbrids naturals, incloses algunes tan valuoses com l'abellera groga i la flor d'abella.

Al sotabosc t'eixiran al pas arbustos i herbes com el romer, el timó, el fenoll, l'estepa o l'argilaga. Mentre que a les zones que envolten els grans rius valencians abunden arbres grans com els desmais, els xops, els àlbers o els oms, que comparteixen espai amb canyissos, joncs i canyes. No gaire lluny d'aquestes zones trobaràs nombrosos camps d'oliveres, ametlers, tarongers, garrofers i, fins i tot, caquis.



1. Tinença de Benifassà

2. Serra d'Irta

3. Prat de Cabanes - Torreblanca

4. Desert de les Palmes

5. Penyagolosa

6. Serra d'Espadà

7. Illes Columbretes

8. Puebla de San Miguel

9. Serra Calderona

10. Túria

11. Chera - Sot de Chera

12. Hoces del Cabriel

13. L'Albufera

14. Serra Mariola

15. Font Roja

16. La Marjal de Pegó - Oliva

17. El Montgó

18. Penyal d'Ifac

19. Serra Gelada

20. Salines de Santa Pola

21. El Fondó

22. Isla de Tabarca

23. Lagunas de la Mata y Torrevieja

- LA -
costa

- DE LA COMUNITAT VALENCIANA -





Cala Ferris, Torrevieja

En els poc més de 500 quilòmetres de costa que recorren la Comunitat Valenciana se succeeixen enormes arenals, caletes, platges de cudols i nombrosos penya-segats. Són llocs ideals per a gaudir de les aigües càlides del Mediterrani i dels prop de 320 dies de sol que regala cada any aquest vast litoral.

Algunes vegades, es tracta de platges verges situades al costat d'espais protegits com ara l'Albufera de València, la serra d'Irta o el Parc Natural del Montgó. D'altres, són platges urbanes llarguíssimes i tan espectaculars com les de Sant Joan, la Malva-rosa de València o la platja Nord de Peníscola. Aquest

Oropesa del Mar



Gandia





Anem a la platja!

litoral t'ofereix també la possibilitat de gaudir de la tranquil·litat i l'encant de caletes recòndites.

I per si no fora prou, també hi pots descobrir tota la riquesa submarina de la Comunitat Valenciana, que pots gaudir fins i tot en

aigües no massa profundes. El blau del Mediterrani es convertirà, per descomptat, en el record recurrent dels teus dies de vacances a la Comunitat Valenciana, amb la característica olor de sal i a iode i la carícia de la brisa marina sobre la pell.

Cala del Mal Pas, Benidorm



El Saler, València

PLATGES / *la costa*

A la província de Castelló hi ha la que probablement és la platja més cinematogràfica de la Comunitat Valenciana. Es tracta de la platja Nord de Peníscola, per on va cavalcar El Cid (encarnat per Charlton Heston) en la pel·lícula de 1961 dirigida per Anthony Mann i on després hi ha hagut altres rodatges més.

Però si aquesta platja et sembla espectacular, prepara't per a gaudir de la resta d'arenals i cales que hi ha al llarg dels 139 quilòmetres de litoral castellanenc. Des de Vinaròs fins a Almenara se succeeixen desenes de banderes blaves amb què la Fundació Europea d'Educació Ambiental reconeix les platges i els ports del continent que ofereixen els millors servicis, així com més respecte cap al medi ambient. Ací en tens algunes de les més destacades



La província de València té 135 quilòmetres de costa que s'estenen des del terme municipal de Sagunt fins al d'Oliva. Al llarg de tots ells trobaràs grans platges equipades amb tota mena de servicis, com les de localitats turístiques com ara Gandia i Cullera. També pots gaudir d'arenals d'aquest tipus a València capital mateix i a l'entorn de l'Albufera.

Però també hi ha moltes cales al litoral valencià on gaudir, quasi en soledat, del plaer de l'arena (o les roques), l'aigua, el sol i la sal. En algunes es permet el nudisme i en altres, amb tan sols unes ulleres de busseig i un tub respirador, podràs admirar tota la bellesa i les riqueses subaquàtiques del Mediterrani.



Peñíscola

Alacant és la província amb el front litoral més extens de tota la Comunitat Valenciana: ni més ni menys que 244 quilòmetres. Per això és també la província amb més arenals i més diversos. Des de Dénia fins a Guardamar del Segura, de segur que hi trobaràs el tipus de platja que més s'adapte als teus gustos i a les teues necessitats.

Hi ha, per exemple, la platja més llarga de la Comunitat Valenciana, Sant Joan, i també algunes de les més espectaculars i recòndites al voltant d'espais protegits com el Montgó, el cap de Sant Antoni, el de la Nao o les salines de Santa Pola. Aquestes són algunes de les platges més emblemàtiques.



Cala Morig, El Poble Nou de Benitatxell



+ Un món submarí màgic

> Davall les aigües del litoral mediterrani de la Comunitat Valenciana hi ha un món vast que val la pena descobrir. És el regne de la *Posidonia oceanica*, vital per a l'equilibri mediambiental mediterrani, que creix sobre les planes subaquàtiques més pròximes a la costa, però també hi habiten algues roges i verdes, esponges, anemones i corals. Entre les formacions d'aquests organismes es refugien nombrosos exemplars d'esponges, eriçons, morenes, congres, molls, sarges, pagues, déntols, dorades, meros i llagostes roges, entre moltes altres espècies.

També és possible que veges passar per la costa de la Comunitat Valenciana tortugues verdes, taurons de diverses espècies, sobretot tintoreres i marraixos, i cetacis com els caps d'olla i els rorquals.



Guardamar del Segura



Rutes I biodiversitat



Si vols gaudir al màxim de la naturalesa de la Comunitat Valenciana, el millor és que ho faces a peu, en bicicleta, a cavall o practicant qualsevol altre esport a l'aire lliure mentre recorres algunes de les nombroses rutes i senders que s'endinsen en els distints espais protegits. En total hi ha vora 9.000 quilòmetres de vies senderistes de diversos tipus: des de grans recorreguts (GR) que travessen comarques i províncies fins a xicotets recorreguts (PR) i senders locals (SL).

També tens l'opció de seguir alguna de les tretze vies verdes que aprofiten el traçat d'antigues vies ferroviàries i infraestructures en desús i que s'endinsen per espais d'una gran bellesa. Hi destaca la d'Ojos Negros, la més llarga d'Espanya, que té un gran tram entre les províncies de Castelló i València.

Al llarg d'aquestes rutes i en alguns llocs especialment propicis tindràs l'oportunitat d'albirar les plantes i els animals més representatius de la Comunitat Valenciana: des de les espècies habituals del bosc mediterrani (amb abundància de pins blancs, alzines i sureres) fins als boscos de ribera, els aiguamolls i els sistemes dunars que flanquegen bona part del litoral.



Qui mou les
cames 
mou el cor





CASTELLÓ



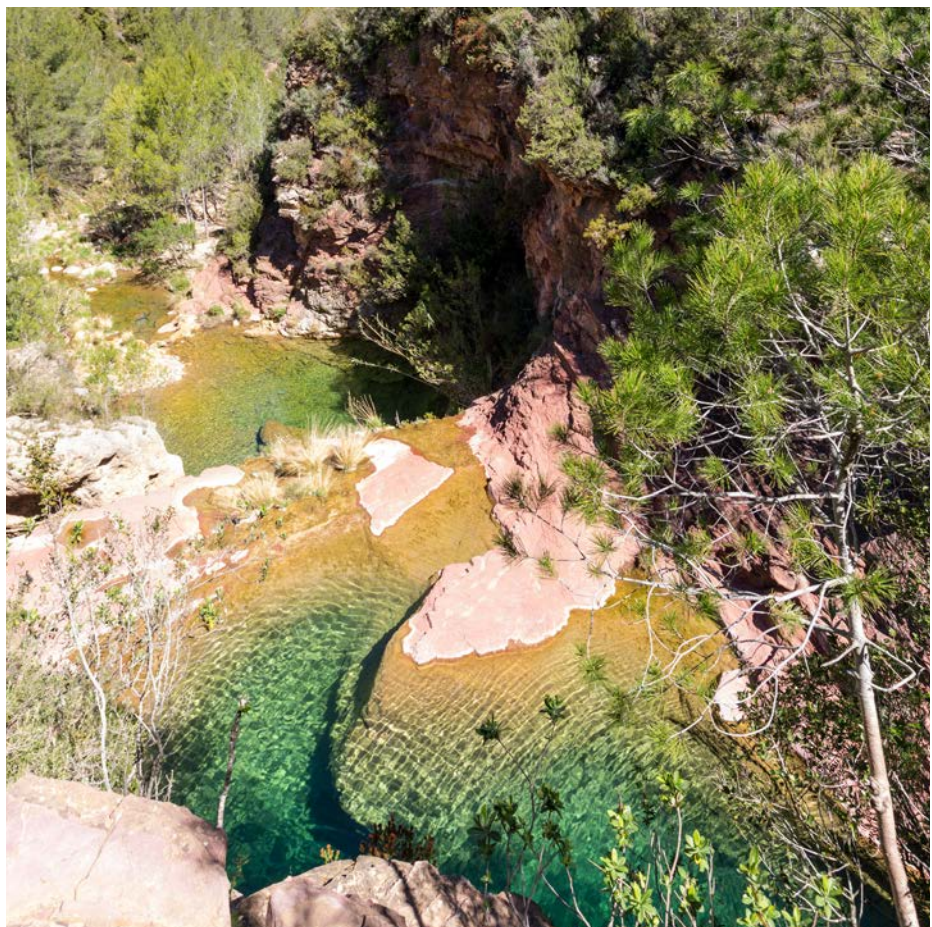
Vistabella del Maestrat

La Moreria i rambla de Sant Mateu (Les Coves de Vinromà)

Es tracta d'una ruta senzilla (i molt agradable) que envolta la localitat de Les Coves de Vinromà, en l'entorn de la qual hi ha diversos vestigis del Paleolític. Durant el recorregut s'ascendeix fins al cim de La Pisota, on podràs albirar una panoràmica impressionant del Mediterrani. És una ruta circular que passa dels cinc quilòmetres i mig, ideal perquè la realitzes en un matí (dues hores i mitja aproximadament).

Río Chico i Pozo Negro (Fuentes de Ayódar)

El Pozo Negro és una llacuna d'origen glacial situada a la serra d'Espadà i un dels llocs més bonics per al bany a l'interior de la Comunitat Valenciana. La ruta que porta a aquest lloc (bastant fàcil) discorre en paral·lel al riu Chico al llarg de vora set quilòmetres que tardaràs a recórrer dos hores i mitja aproximadament.



Pozo Negro, Fuentes de Ayódar



+ Via verda d'Ojos Negros

> Bona part dels poc més de 76 quilòmetres d'aquesta ruta per la Comunitat Valenciana recorren en paral·lel al riu Palància. En concret, des de la localitat de Barracas (Castelló) fins a la d'Algímia d'Alfara (València), encara tot i que es pot continuar fins a Sagunt, l'origen de l'antiga via minera que unia els Alts Forns d'aquesta localitat amb la terolenca d'Ojos Negros, on s'extreia el mineral.

La via verda aprofita el traçat del que va ser l'antic ferrocarril miner de Sierra Menera. Al llarg de la ruta, amb pocs desnivells, trobaràs diverses zones de descans i passaràs per quinze túnels i huit ponts per damunt del riu, alguns francament espectaculars.

Sender del Clot de la Mare de Déu (Borriana)

Aquesta és una ruta ideal per a fer en qualsevol època de l'any, tot i que a l'estiu s'agraeix especialment discórrer en paral·lel al riu Anna, enmig d'un bonic bosc de ribera replet de xops i salzes. El sender té vora tres quilòmetres i molt poc desnivell, així que resulta és molt indicat si vols fer una excursió amb xiquets.

Barranc d'Almanzor (Almedíjar)

Aquesta ruta ix i torna a la localitat d'Almedíjar, a la comarca de l'Alt Palància. A banda dels atractius paisatgístics evidents, hi destaca l'abundància de suredes i pinedes que flanquegen el recorregut. Són en total dotze quilòmetres de distància amb una dificultat mitjana (pel desnivell) que pots fer en poc menys de cinc hores.



Vía Verde Ojos Negros

VALÈNCIA

Canons del Xúquer (Jalance)

No hi ha dubte que aquesta és una més de les opcions de caminades per l'interior de la província de València, entre espectaculars muralles pètries esculpides pel riu Xúquer. Discorre pel camí traçat per a la construcció d'un canal d'aigua que arriba fins a la localitat de Cofrentes. Són, en total, vora onze quilòmetres (anada i tornada) amb una dificultat mitjana que pots cobrir en quatre hores aproximadament.



Los Chorradores de Navarrés (Navarrés)

Entre les nombroses rutes de muntanya que pots fer en aquesta zona, aquesta és una de les més recomanables, ja que conjuga paisatges de muntanya i ribera i, quan arriba el bon oratge, la possibilitat de fer un bany a l'espectacular zona de Los Chorradores. Podràs cobrir-la en vora cinc hores caminant al llarg de vora dotze quilòmetres d'una dificultat mitjana.

Via verda del Serpis (Alcoi)

Aquesta ruta senderista i ciclista, que segueix el traçat de l'antic Tren dels Anglesos, entre Alcoi i Gandia, i en part paral·lela al curs del riu Serpis, s'obri pas entre la impressionant naturalesa al peu del massís de La Safor. Són en total 40 quilòmetres dels quals gaudiràs especialment del tram que s'endinsa pel Racó del Duc.

Ruta de l'Aigua (Chelva)

Aquest sender és considerat un itinerari turístic que combina valors naturals, culturals i recreatius. Al llarg de les dues hores i mitja de recorregut hi podràs trobar boscos, un túnel, platgetes fluvials, una cascada, zones de descans per a pícnic, etc. Es tracta d'una ruta fàcil molt indicada per a famílies.



Los Calderones, Chulilla



+ Ruta de los Calderones

> Aquesta ruta que segueix els canons del Túria és, sens dubte, una de les més espectaculars de l'interior de la província de València. Es tracta d'un recorregut circular que ix del poble de Chulilla i que té com a protagonistes l'aigua i les enormes muralles de roca dibuixades que ha dibuixat el riu al llarg de milions d'anys.

Hi recorreràs en total vora 16 quilòmetres amb un desnivell de 300 metres aproximadament (acumulat de 1.600), per la qual cosa la dificultat és mitjana. A l'estiu tindràs l'aliçient de fer un bany a la zona coneguda com el Charco Azul, una àrea especialment atractiva que, a més, es caracteritza perquè les aigües estan completament calmes.



Ruta del Agua, Chelva

COSTA BLANCA

Serra i far de Santa Pola (Santa Pola)

Aquesta ruta circular, de vora tretze quilòmetres i dificultat baixa, permet conèixer tant el cap i el far de Santa Pola, sobre la immensitat del mar, com la serra que emmarca la localitat. Aquest espai natural està cobert per un mantell vegetal representatiu de tipus mediterrani i també hi podràs caminar vorejant àmplies zones repoblades amb pinedes.



Santa Pola



Barranc de l'Infern (La Vall de Laguar)

És una ruta que, pel nivell de dificultat i els continus desnivells, no és apta per a tots els públics, per això aquest nom tan expressiu. Però, si et sents amb forces, el recorregut, que passa de catorze quilòmetres i quasi set hores de duració, t'impresionará com a pocs. Congostos profunds, túnels, baranes de fusta a vora del riu Ebo, escales de pedra, etc. Amb raó molts coneixen aquesta ruta com "La catedral del senderisme".



+ Ruta al cim del Penyal d'Ifac

> El penyal d'Ifac és una de les estampes més conegudes de la costa alacantina i, amb 300 metres d'altura davant la platja de Calp, tot un repte per a senderistes i escaladors. Pots cobrir els vora cinc quilòmetres de recorregut circular en dues hores i mitja aproximadament. La dificultat és mitjana-baixa.

Una vegada dalt, i després de travessar un túnel excavat a la roca, podràs observar una supèrbia panoràmica d'aquesta zona de costa, de la localitat mateixa de Calp i de les serres veïnes. Per a fer aquesta ruta has de portar calçat adequat (de muntanya), protecció solar i aigua. En l'actualitat hi ha un límit d'aforament diari, motiu pel qual és convenient que reserves al Centre d'Interpretació del Parc Natural del Penyal d'Ifac (Carrer del Penyal, Calp).

Via verda del Maigmo (Alcoi)

En els anys 20 del segle XX es va traçar, entre túnels i viaductes que s'obrin pas pels estrets de la serra de Mariola, una via ferroviària que connectava les ciutats d'Alcoi i Alacant. El traçat d'aquell tren és el que aprofita ara aquesta via verda de 22 quilòmetres que pots recórrer caminant en una jornada. Bona part de la ruta discorre entre bonics boscos mediterranis i formacions d'algeps.

Rutes al Montcabrer (Agres)

El pic Montcabrer és la màxima altura (1.390 metres) de la serra de Mariola i s'hi pot arribar des del xicotet poble d'Agres. És una ruta de vora onze quilòmetres (22 anada i tornada) amb un cert grau de dificultat. Si t'animes a fer-la a l'hivern hi podràs trobar neu abundant. Fins i tot ací es conserva una nevera històrica: la Cava Gran. I en qualsevol època et fascinaran les siluetes dels voltors comuns que sobrevolen la zona.



Penyal d'Ifac (Calp)









Informació turística



Oficines de turisme



Turisme online

- www.comunitatvalenciana.com
- www.turismodecastellon.com
- www.costablanca.org
- www.valenciaturisme.org
- www.alicanteturismo.com
- www.castellonturismo.com
- www.visitvalencia.com
- www.visitbenidorm.com
- www.visitelx.com

© Turisme Comunitat Valenciana, 2024

Fotos: Arxiu Turisme Comunitat Valenciana

Disseny i coordinació: Circulo de Comunicación, S.L.

*Gracies per
la visita!*



GENERALITAT
VALENCIANA



TURISME
COMUNITAT VALENCIANA

Fes de la teua estada a la Comunitat Valenciana
una **experiència especial**.

Tot comença en **comunitatvalenciana.com**



*Sigueix-nos
i comparteix!*



@comunitatvalenciana



@comunitat_valenciana



@c_valenciana



@Visit Comunitat Valenciana



visitcomunitatvalenciana